

PROGRAM PROFILAKTYKI SZKOLNEJ NA LATA 2010-15 ZESPOŁU SZKÓŁ nr 60

Program profilaktyki szkolnej oparty o czynniki ryzyka oraz o czynniki chroniące, obejmuje poziom profilaktyki pierwszej i drugorzędowej. Jest programem zawierającym oddziaływania informacyjne, afektywną edukację, kształującym kompetencje społeczne.

I. PODSTAWY PRAWNE:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2001 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

II. PSYCHOSPOŁECZNA DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO ZOSTAŁA DOKONANA NA PODSTAWIE:

Metody obserwacji jednostek i grup młodzieży.

Ankiety przeprowadzonych wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli.

Wywiadów z uczniami, nauczycielami i rodzicami.

Analizy dokumentacji wychowawców klasowych.

Analizy dokumentacji pedagoga szkolnego.

Analizy dzienników szkolnych.

III. Struktura programu profilaktyki Zespołu Szkół Nr 60

POZIOMY REALIZACJI

- Diagnoza problemów wychowawczych
- Monitoring i koordynowanie przebiegu realizacji projektu
- warsztaty prowadzone w czasie lekcji wychowawczych
- zajęcia pokazowe dla nauczycieli
- warsztaty dla nauczycieli, pracowników
- udział w warsztatach doskonalących w ramach WDN
- udział grona w analizie ilościowej i jakościowej wyników badań ankietowych
- badania ankietowe
- programy profilaktyczne dla stałych zespołów klasowych

- interwencje kryzysowe
- praca z indywidualnym uczniem
- tworzenie grup i objęcie ich socjoterapią
- szkolenie dla wychowawców do prowadzenia spotkań z rodzicami w zakresie profilaktyki
- poradnictwo dla rodziców, pomoc psychopedagogiczna, grupy wsparcia dla rodziców

Pedagog:

- koordynuje i monitoruje przebieg realizacji programu profilaktyki na terenie szkoły,
- udziela wsparcia wychowawcom klas w pracy z uczniami i rodzicami,
- opracowuje narzędzia diagnostyczne potrzebne do realizacji projektu,
- prowadzi diagnozę obrazów problemowych wśród uczniów poprzez obserwację, wywiady, rozmowy indywidualne z uczniami, wychowawcami, analizę dokumentacji.
- organizuje interwencję kryzysową,
- kieruje uczniów zagrożonych na zajęcia grupowe prowadzone przez placówki specjalistyczne,
- pomaga wychowawcom w zakresie przygotowania ich do prowadzenia spotkań tematycznych z rodzicami.

Wychowawcy klas:

- biorą udział w warsztatach szkoleniowych w ramach WDN, między innymi w zakresie przygotowania do prowadzenia spotkań tematycznych z rodzicami,
- przygotowują, tworzą i realizują programy wychowawcze i profilaktyczne dla swojej klasy,
- prowadzą diagnozę obrazów problemowych wśród uczniów poprzez obserwację, wywiady, indywidualne rozmowy, ankiety.

Rada Pedagogiczna

- bierze udział w warsztatach w celu zmotywowania kadry pedagogicznej do podejmowania działań na terenie szkoły.

Uczniowie:

- poddawani są badaniom diagnostycznym, zajęciom grupowym, programom profilaktycznym

Rodzice:

- konsultują się indywidualnie z pedagogiem lub wychowawcą,
- biorą udział w szkoleniach dla rodziców prowadzonych przez wychowawcę, specjalistę lub pedagoga szkolnego,
- motywują środowisko rodzinne do podjęcia współpracy w oddziaływaniach profilaktyczno – wychowawczych wobec uczniów,
- współpracują z placówkami specjalistycznymi.

IV. IDENTYFIKACJA PROBLEMU:

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego oraz wyników diagnozy zauważa się, iż na terenie Zespołu Szkół nr 60 występują następujące problemy:

Niski poziom komunikacji interpersonalnej, słabe więzi grupowe w klasach szkolnych

Niska odporność na stres, nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Problem agresji słownej – używanie wulgaryzmów

Problem wysokiej absencji i spóźnień

Trudności dydaktyczne – brak zainteresowania nauką

Brak kultury osobistej niektórych uczniów

Charakter relacji uczeń – uczeń, uczeń - osoba dorosła

Uczniowie oczekują od szkoły:

wiedzy na temat skutecznej ochrony przed agresją, napadami i kradzieżami w szkole i poza szkołą,
jak radzić sobie ze stresem,
jak efektywnie się uczyć,
kształcenia pozytywnych relacji interpersonalnych,
wiedzy na temat zdrowego trybu życia,
pomocy w sytuacjach konfliktowych,
wiedzy jak nie ulegać manipulacji,
kształcenia podstaw asertywnych

Rodzice oczekują od szkoły:

atmosfery bezpieczeństwa,
zapewnienia indywidualnego rozwoju dziecka,
pobudzania zdolności i zainteresowań,
zwracaniu uwagi na relacje społeczne w zespole klasowym
dobrej, pełnej informacji na zebraniach,

Nauczyciele oczekują od rodziców:

pomocy w realizacji programu wychowawczego (np. wycieczki, imprezy, zadania podejmowane przez uczniów, kultura bycia, strój, wygląd),
dbania o właściwą frekwencję uczniów,
pomocy w planowaniu i zorganizowaniu nauki dziecka w domu.

V. CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI**Głównym celem naszego programu profilaktyki jest:**

Kształtowanie pozytywnych zachowań i postaw
- poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych
- zainteresowanie nauką szkolną,
- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej,

2. Eliminacja lub redukcja czynników ryzyka. Najważniejsze zachowania ryzykowne to:

- zachowania agresywne i chuligańskie.
- używanie wulgaryzmów

Celem naszych działań prewencyjnych jest:

Kształtowanie takich cech osobowości i postaw, które w naturalny sposób podniosą odporność naszych uczniów na manipulacje i czynniki ryzyka tj.:

- budowanie pozytywnego i realnego obrazu siebie,
- kształtowanie satysfakcjonujących relacji interpersonalnych,
- umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- wyrażania uczuć,
- autonomii myślenia,
- asertywności.

2. Wyposażenie naszej młodzieży w wiedzę i umiejętności w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania uzależnieniom, agresji i technikom manipulacji.

VI. PRIORYTETY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH – OBSZARY DZIAŁAŃ PREWENCYJNO – PROFILAKTYCZNYCH

1. KSZTAŁTOWANIE DOJRZALEJ OSOBOWOŚCI UCZNIÓW

a) profilaktyka zdrowia fizycznego:

- profilaktyka chorób cywilizacyjnych
- profilaktyka chorób cywilizacyjnych
- profilaktyka uzależnień
- problemy dojrzewania płciowego,

b) profilaktyka zdrowia psychicznego:

- problemy wieku rozwojowego, dojrzewanie psychiczne, problemy natury emocjonalnej,
- profilaktyka zaburzeń emocjonalnych i zachowania
- problematyka niskiej odporności na stres, nieumiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,

c) Profilaktyka zdrowia społecznego:

- problemy adaptacyjne,
- alienacja, samotność jednostek,
- problemy rodzinne, konflikty z rodzicami,
- zagrożenie psychomanipulacją (ze strony nieformalnych grup społecznych),
- przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym,
- kształtowanie efektywnej komunikacji w relacji uczeń - nauczyciel.

2. PRACA Z UCZNIEM ZDOLNYM

rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów

- rozpoznawanie potencjału twórczego, predyspozycji i zdolności uczniów,
- udzielanie efektywnego wsparcia dla kształtowania i rozwoju postaw twórczych uczniów,
- kreowanie warunków wychowania korzystnych dla rozwoju aktywności myślowej i zainteresowań,
- stymulowanie rozwoju potencjalnych zdolności uczniów,
- tworzenie szkolnych kółek zainteresowań.

3. PRZECIWDZIAŁANIE ABSENCJI SZKOLNEJ

podnoszenie frekwencji

- monitoring nieobecności uczniów,
- opracowanie metod kontroli zjawiska absencji szkolnej,
- opracowanie i wdrożenie procedur przeciwdziałania wysokiej absencji
- współpraca z komisariatem policji w zakresie przeciwdziałania absencji i prawidłowego realizowania obowiązku nauki

4. INFORMATYZACJA

popularyzacja wykorzystywania komputerów w procesie dydaktycznym

- udostępnienie bazy komputerowej uczniom poza godzinami lekcyjnymi,
- umożliwienie uczniom korzystania z komputerów w celu przygotowania się do lekcji i odrobienie zadania domowego,
- wykorzystanie w procesie dydaktycznym sprzętu multimedialnego jako metod aktywizujących dla podnoszenia jakości i efektywności procesu kształcenia.

5. KSZTAŁTOWANIE KONSTRUKTYWNYCH SPOSOBÓW ROZWIĄZYWANIA SYTUACJI KONFLIKTOWYCH - PROCEDURY ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW

a) konflikt uczeń – nauczyciel:

- indywidualna rozmowa ucznia z nauczycielem, rozwiązanie konfliktu

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu wychowawcy klasy, rozmowa wychowawcy z zainteresowanym nauczycielem w celu rozpoznania i wyjaśnienia problemu, rozwiązanie konfliktu.

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu pedagogowi szkolnemu lub przedstawienie go na posiedzeniu zespołu wychowawczego. Rozwiązanie konfliktu,

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu dyrektorowi szkoły.

b) konflikt uczeń – wychowawca:

- indywidualna rozmowa ucznia z wychowawcą, rozwiązanie konfliktu.

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu opiekunowi samorządu szkolnego, rozmowa opiekuna samorządu z wychowawcą w celu rozpoznania i wyjaśnienia problemu. rozwiązanie konfliktu.

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu pedagogowi szkolnemu lub przedstawienie go na posiedzeniu zespołu wychowawczego lub zespołu klasowego, rozwiązanie konfliktu

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu dyrektorowi szkoły.

c) konflikt rodzic – nauczyciel:

- indywidualna rozmowa rodzica z nauczycielem. rozwiązanie konfliktu.

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu wychowawcy klasy, rozmowa wychowawcy z zainteresowanym nauczycielem w celu rozpoznania i wyjaśnienia problemu. rozwiązanie konfliktu.

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu dyrektorowi szkoły.

d) konflikt rodzic - wychowawca:

- indywidualna rozmowa rodzica z wychowawcą, rozwiązanie konfliktu

- w przypadku braku porozumienia zgłoszenie problemu dyrektorowi szkoły

6. PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM AGRESJI I PRZEMOCY NA TERENIE SZKOŁY

1.Cele

- zmniejszenie skali zjawiska agresji i przemocy rówieśniczej na terenie szkoły
- poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów będących sprawcami przemocy rówieśniczej,
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy, zwiększenie dostępności i skuteczności udzielanej pomocy,
- ograniczenie skali występowania innych zjawisk patologicznych (narkomania, alkoholizm).

2.Sposoby realizacji

- systematyczne diagnozowanie zjawiska agresji i przemocy oraz innych zjawisk patologicznych w szkole
- udzielanie pomocy ofiarom przemocy oraz oddziaływanie na sprawców przemocy,
- podnoszenie wrażliwości i odpowiedzialności w odniesieniu do wszystkich przejawów agresji i przemocy rówieśniczej,
- zapobieganie i interweniowanie w sytuacjach zagrożenia przemocą poprzez organizowanie zajęć profilaktycznych,
- upowszechnienie narzędzi i metod ochrony bezpieczeństwa uczniów w szkole – procedura postępowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów,
- tworzenie warunków zapobiegających i przeciwdziałających zjawiskom agresji i przemocy.

3.Oczekiwane efekty

- zmianę traktowania problemu agresji i przemocy rówieśniczej (zmniejszenie przyzwolenia na przemoc),
- promowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów bez przemocy,
- edukację uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie przyczyn, skutków i sposobów radzenia sobie z agresją i przemocą,
- wzmocnienie i rozszerzenie interdyscyplinarnego systemu oddziaływań wychowawczych.

VII. PLAN ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH - KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNO – PROFILAKTYCZNYCH

KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Szkoła Podstawowa:

Klasy I-III

Główne zadania do realizacji to:

- poznanie uczniów
- integracja zespołu klasowego oraz zespołu rodziców
- wypracowanie form współpracy z rodzicami
- promocja zdrowego stylu życia
- eliminowanie zachowań agresywnych

Zadania	Formy realizacji
1. Integracja zespołu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia integracyjno-adaptacyjne, poznawanie się poprzez zabawę; ▪ Organizowanie uroczystości i imprez klasowych, wycieczek, ognisk , wspólnych spotkań w szkole oraz poza nią;
2. Poznajemy swoje uczucia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia interakcyjne, odgrywanie ról; ▪ Ekspresja plastyczna; ▪ Rozmowy z uczniami;
3. Umiejętność radzenia sobie ze złością i przemocą oraz w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spotkania z policjantem na temat ;” Zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią”; ▪ Spotkanie z autorem savoir- vivre dla dzieci G. Kasdepke;
4. Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pogadanki na temat szkodliwości dymu nikotynowego – kl.I-III; ▪ Pogadanki na temat roli i zasad przestrzegania higieny osobistej, filmy edukacyjne; ▪ Kontrola czystości osobistej (pielęgniarka); ▪ Prowadzenie zajęć korekcyjnych dla uczniów; ▪ Przybliżenie uczniom i rodzicom zagadnień związanych z problematyka wad postawy; ▪ Organizowanie badań wad postawy, słuchu; ▪ Dostosowanie wielkości krzeseł i stolików do wysokości uczniów; ▪ Organizacja Dni Sportu (na terenie szkoły);

5. Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koła zainteresowań; ▪ Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne

Klasy IV-VI

Główne zadania do realizacji to:

- stworzenie przyjaznej atmosfery w szkol
- promocja zdrowego stylu życia
- profilaktyka zachowań agresywnych

Zadania	Formy realizacji
1. Kształtowanie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia- pogadanki na godzinach wychowawczych na temat swoich uczuć w kl. IV; ▪ Pogadanki o postrzeganiu samego siebie i własnych uczuć w kl. V; ▪ Rozmowy o poznaniu siebie : ja w opinii innych ,a ja we własnym mniemaniu. Moje słabe i mocne strony –akceptacja siebie, umiejętność samooceny –3 godz. w kl. VI; ▪ Ćwiczenia umiejętności jasnego i precyzyjnego komunikowania się z innymi –kl. IV- VI;
2.Kształtowanie własnych postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia dotyczące praw i obowiązków ucznia; ▪ Asertywność jako postawa, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości – rozmowy na godz. wychowawczych; ▪ Zajęcia na temat radzenia sobie ze stresem;
3.Umiejętność radzenia sobie ze złością i przemocą oraz w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowy na godz. wychowawczych na temat radzenia sobie z przemocą, agresją i złością; ▪ Warsztaty dotyczące radzenia sobie z przykrymi emocjami, sposobów opanowywania emocji;
4.Promocja zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prelekcja dotycząca nałogów w naszym życiu –przyczyny i skutki uzależnienia od dymu tytoniowego w kl. V-VI; ▪ Przygotowanie plakatów i oplakatowanie szkoły w ramach akcji Światowy dzień bez papierosa (może w ramach działań samorządu)- kl.IV- VI; ▪ Spotkania z policją na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i zażywania narkotyków; ▪ przeprowadzenie ankiet na temat uzależnień –plakaty, tablice informacyjne dla uczniów i rodziców; ▪ Poradnictwo z zakresu pomocy i wsparcia w walce z nałogiem; ▪ Filmy edukacyjne;
5. Zagospodarowanie czasu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koła zainteresowań;

wolnego uczniów	▪ Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne
-----------------	--

Działania przeprowadzają wychowawcy i nauczyciele poszczególnych klas w porozumieniu z pedagogiem, pielęgniarką szkolną oraz innymi osobami pracującymi na rzecz dziecka.

Gimnazjum

klasa pierwsza:

adaptacja w nowym środowisku, kształtowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole, rozwój umiejętności intrapersonalnych i interpersonalnych, integracja grupy, zagrożenia: psychomanipulacja, choroby cywilizacyjne.

	umiejętności nabywane przez ucznia	sposób realizacji	realizatorzy	sposób monitorowania i dowody realizacji
ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI INTRAPERSONALNYCH	- uczeń zna mocne i słabe strony własnej osobowości, jest dobrze zmotywowany do pracy i osiągania celów, - uczeń zna skuteczne metody uczenia się, potrafi wykorzystać wiedzę w praktyce - uczeń z problemami w nauce jest objęty indywidualną opieką pedagogiczną, korzysta z możliwości terapii pedagogicznej	zajęcia przedmiotowe, zajęcia wychowawcze, psychoedukacja.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	dzienniki lekcyjne, dziennik pedagoga szkolnego, karty ucznia, obserwacja, badania diagnostyczne z wykorzystaniem metod socjometrii, wywiadu bezpośredniego i kwestionariuszy ankiet.
ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH, ADAPTACJA W NOWYM ŚRODOWISKU, INTEGRACJA	- uczeń potrafi nawiązywać satysfakcjonujące relacje interpersonalne - uczeń szanuje drugiego człowieka, jest	wycieczki integracyjne, zajęcia wychowawcze, zajęcia integracyjne wycieczki przedmiotowe,	wychowawcy, nauczyciele przedmiotu, pedagog szkolny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,	dzienniki lekcyjne, dziennik pedagoga szkolnego, karty ucznia, obserwacja, badania diagnostyczne z wykorzystaniem metod socjometrii, wywiadu bezpośredniego i

<p>GRUPY.</p>	<p>tolerancyjny, na co dzień postępuje zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi, - uczeń umiejętnie porozumiewa się i utrzymuje dobre relacje z innymi ludźmi oraz radzi sobie z presją środowiska, - uczeń korzysta na terenie szkoły z możliwości rozwoju własnych zainteresowań - uczeń jest wrażliwy na drugiego człowieka, chętnie pomaga innym - uczeń z problemami adaptacyjnymi jest objęty indywidualną opieką pedagogiczną</p>	<p>działalność kół zainteresowań, działalność szkolnego koła wolontariatu, psychoedukacja, terapia indywidualna.</p>	<p>Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.</p>	<p>kwestionariuszy ankiet.</p>
<p>PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE; DZIAŁANIA NA RZECZ PODNIESIENIA POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA WŚRÓD UCZNIÓW.</p>	<p>- uczeń zna mechanizmy powstawania zachowań agresywnych, wie na czym polega postawa asertywna, agresywna i uległa, - uczeń wie jak radzić sobie w sytuacji przemocy i reagować na to</p>	<p>zajęcia wychowawcze, zajęcia psychoedukacyjne, działania szkoły na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa uczniów: zabezpieczenia elektroniczne drzwi, portiernia, monitoring zewnętrzny</p>	<p>dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele przedmiotu, pedagog szkolny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, Komenda Miejska Policji.</p>	<p>dzienniki lekcyjne, dziennik pedagoga szkolnego, karty ucznia, obserwacja, badania diagnostyczne z wykorzystaniem metod socjometrii, wywiadu bezpośredniego i kwestionariuszy ankiet.</p>

	<p>zjawisko, - uczeń zna zasady bezpiecznego życia, czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka, - uczeń zagrożony demoralizacją jest objęty indywidualną opieką pedagogiczno-psychologiczną</p>			
<p>ZAGROŻENIE PSYCHOMANIPULACJĄ – DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE</p>	<p>- uczeń potrafi rozpoznać techniki manipulacji, - uczeń wie, czym jest sekta, wie jak werbuje sekta, - uczeń wie gdzie szukać pomocy dla osób uzależnionych przez sektę</p>	<p>zajęcia wychowawcze, zajęcia psychoedukacyjne.</p>	<p>wychowawcy, pedagog szkolny, Centrum Informacji o Sektach i Grupach Psychomanipulacyjnych</p>	<p>dzienniki lekcyjne, dziennik pedagoga szkolnego, potwierdzenie w/w instytucji</p>
<p>ZAGROŻENIE-CHOROBY CYWILIZACYJNE.</p>	<p>- uczeń rozumie znaczenie profilaktycznych badań medycznych, - uczeń zna główne czynniki zagrażające zdrowiu - uczeń rozwija umiejętność korzystania z pomocy medycznej, psychologicznej oraz innych form wsparcia</p>	<p>zajęcia przedmiotowe.</p>	<p>nauczyciele przedmiotu, pielęgniarka szkolna.</p>	<p>dzienniki lekcyjne</p>
<p>ZAPOZNANIE Z METODAMI EFEKTYWNEGO UCZENIA SIĘ I</p>	<p>- uczeń zna podstawowe metody efektywnego</p>	<p>warsztaty szkoleniowe, zajęcia przedmiotowe.</p>	<p>pedagog szkolny, pracownicy Poradni</p>	<p>dziennik pedagoga, dzienniki lekcyjne</p>

PLANOWANIA WŁASNEJ PRACY	uczenia się, - uczeń potrafi efektywnie organizować swoją naukę uwzględniając zasady powtórek i przerw, - uczeń potrafi określić i wyeliminować czynniki utrudniające skuteczne, uczenie się.		Psychologiczno - Pedagogicznej	
---	---	--	-----------------------------------	--

klasa druga

dojrzałość fizyczna, psychiczna, społeczna, akceptacja siebie, podejmowanie decyzji, relacje z innymi, radzenie sobie z emocjami i stresem, zagrożenia: zaburzenia jedzenia, uzależnienia.

PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA.	- uczeń posiada umiejętność powiązania stylu życia ze zdrowiem oraz uczeń dba o odpowiednią masę ciała, sylwetkę, dobrą kondycję oraz wydolność fizyczną oraz chroni się przed zanieczyszczeniami środowiska, - uczeń zna równowagę pomiędzy pracą a wypoczynkiem oraz aktywnie spędza czas wolny - uczeń świadomie dąży do ochrony, utrzymania i poprawy zdrowia własnego oraz osób wśród których uczeń żyje - uczeń zna	zajęcia przedmiotowe	nauczyciele przedmiotu	dzienniki lekcyjne
---	--	----------------------	------------------------	--------------------

	osobowe i społeczne umiejętności niezbędne dla ochrony, poprawy i utrzymania zdrowia			
PROMOCJA ŻYCIA BEZ NAŁOGÓW (ZAGROŻENIE ALKOHOLIZMEM, NARKOMANIĄ I PALENIEM TYTONIU)	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna mechanizmy powstawania uzależnień, ma świadomość szkodliwości uzależnień dla zdrowia, wie gdzie zwrócić o pomoc dla osoby uzależnionej, - uczeń zna także uwarunkowania podaży i popytu na substancje psychoaktywne oraz przepisy prawa dotyczące używania substancji psychoaktywnych - osoba zagrożona uzależnieniem jest objęta indywidualną opieką pedagogiczno-psychologiczną - nauczyciele uczestniczą w szkoleniach dotyczących uzależnień. 	program profilaktyczny „Siedem kroków czyli III Elementarz” – przeciwdziałający uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, zajęcia z profilaktyki uzależnień dot. Narkomanii, zajęcia wychowawcze, zajęcia przedmiotowe	wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii, Komenda Policji	dzienniki lekcyjne, dziennik pedagoga szkolnego, potwierdzenia Poradni PP oraz Specjalistycznej Poradni Rodzinnej, Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii oraz Komendy Policji
PROMOCJA ZDROWEGO ŻYWIENIA; (ZAGROŻENIE ANOREKSJĄ, BULIMIĄ, OTYŁOŚCIĄ).	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna zasady prawidłowego żywienia - uczeń wie, jakie istnieje zagrożenie ze strony nieprawidłowych nawyków żywieniowych i związanych z tym 	zajęcia przedmiotowe, zajęcia psychoedukacyjne	wychowawcy, nauczyciele przedmiotu, pedagog szkolny, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna	zapisy w dziennikach lekcyjnych.

	<p>zaburzeń i chorób</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozumie związek pomiędzy sposobem żywienia a samopoczuciem oraz zdolnością do pracy i nauki - 			
ZWIĘKSZENIE ODPORNOŚCI NA STRES.	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie czym jest stres biologiczny i społeczny, potrafi określić jego mechanizmy powstawania, potrafi określić długo i krótkotrwałe konsekwencje stresu, - uczeń zna metody radzenia sobie ze stresem, - uczeń nadwrażliwy, mający problemy emocjonalne objęty jest indywidualną opieką pedagogiczno-psychologiczną. 	<p>zajęcia przedmiotowe, warsztaty psychoedukacyjne.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotu, pedagog szkolny, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.</p>	
<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -radzenie sobie z agresją -konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów -efektywna komunikacja interpersonalna 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, co to są sytuacje trudne, potrafi je zidentyfikować i nazwać - uczeń zna sposoby radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i metody zapobiegania ich eskalacji, - uczeń potrafi konstruktywnie rozwiązywać 	<p>zajęcia przedmiotowe, warsztaty psychoedukacyjne.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotu, pedagog szkolny, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.</p>	
Kształtowanie właściwych postaw: tolerancji, otwartości, altruizmu	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie co znaczą pojęcia tolerancja, altruizm - uczeń potrafi w swoim zachowania 	<p>zajęcia pomocowe, Młodzieżowe Koło Wolontariuszy.</p>	<p>pedagog , wychowawcy, opiekun Koła Wolontariuszy</p>	<p>zapisy w dzienniku lekcyjnym, dzienniku pedagoga</p>

	kierować się wartościami uwzględniającymi dobro innych osób, - uczeń potrafi bezinteresownie angażować się w działalność pomocową.			szkolnego, potwierdzenie w/w instytucji.
--	---	--	--	--

klasa trzecia

wybór drogi życiowej, autoprezentacja, stres egzaminacyjny

EDUKACJA ZAWODOWA	- uczeń potrafi dokonać analizy własnych kompetencji zawodowych i cech osobistych przydatnych w pracy zawodowej - uczeń zna rolę wiedzy, zainteresowań i cech charakteru/osobowości w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, -	zajęcia prozawodowe, testy zawodowe, rozmowy indywidualne, doradztwo zawodowe.	pedagog szkolny, doradcy zawodowi z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ochotnicze Hufce Pracy.	zapisy w dzienniku pedagoga.
AUTOPREZENTACJA, RADZENIE SOBIE ZE STRESEM EGZAMINACYJNYM	- uczeń posiada dobre rozeznanie i potrafi dokonywać analizy własnych umiejętności i cech charakteru osobowości, - uczeń zna zasady dobrej autoprezentacji i potrafi przygotować się do wystąpienia publicznego - uczeń zna mechanizmy powstawania stresu egzaminacyjnego, zna skuteczne metody radzenia sobie z napięciem.	warsztaty psychoedukacyjne	pedagog szkolny, doradcy zawodowi z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	zapisy w dzienniku pedagoga, zapisy w dziennikach lekcyjnych.
PROMOCJA ŻYCIA BEZ NAŁOGÓW (ZAGROŻENIE ALKOHOLIZMEM, NARKOMANIĄ I	uczeń zna mechanizmy powstawania uzależnień, ma świadomość	zajęcia wychowawcze, zajęcia przedmiotowe.	wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotu,	dzienniki lekcyjne, dziennik pedagoga szkolnego,

PALENIEM TYTONIU	szkodliwości uzależnień dla zdrowia, wie gdzie zwrócić o pomoc dla osoby uzależnionej, - uczeń zna także uwarunkowania podaży i popytu na substancje psychoaktywne oraz przepisy prawa dotyczące używania substancji psychoaktywnych, - nauczyciele uczestniczą w szkoleniach dotyczących uzależnień.		Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	potwierdzenie Poradni PP
-------------------------	---	--	--------------------------------------	--------------------------

Program profilaktyki został sporządzony na lata 2010 – 2015. Co roku będzie uzupełniany o aneks, w którym m.in. znajdować się będą aktualne programy profilaktyczne wewnątrz szkolne oraz zewnątrz szkolne.

Program profilaktyki szkoły opracowały:

Anna Szewczyk

Beata Baran

Marzena Szczepaniak

Monika Tuszyńska

Magda Siebielec